O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TA’LIM VA ILM-FAN VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

“O‘ZBEK TILINING GLOBAL MAQOMI VA NUFUZINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI”

MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLARI

2026-yil
16-oktabr

MATNNI TUSHUNISHDA ASAR SARLAVHASINING AHAMIYATI

THE IMPORTANCE OF A LITERARY WORK’S TITLE IN INTERPRETING THE TEXT

DOI: 10.52773/tsuull.conf.2026.10.16/PWXU7920

Jo‘rayeva Mehriniso Safar qizi
Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti magistranti
jorayevam858@gmail.com

Annotatsiya. *Mazkur maqolada matnni tushunishda asar sarlavhasining ahamiyati tadqiq etilib, asar sarlavhasi va uning tavsifi, shuningdek, sarlavhaning matn mazmunini ifodalashdagi o‘rni yoritiladi.*

Kalit so‘zlar: *sarlavha, matn mazmuni, asar sarlavhasi, referensial xususiyat, ijodiy xususiyat, retseptiv xususiyat, matn va sarlavha munosabati.*

Annotation. *This article explores the significance of the work's title in text interpretation, discussing the title of the work and its description, as well as the role of the title in expressing the content of the text.*

Keywords: *title, text content, title of the work and its description, referential feature, creative feature, receptive feature, relationship between text and title.*

Asar nomi va uning tavsifi bo‘yicha turli manbalarda turlicha ta’riflar keltiriladi. Jumladan, ingliz tili manbalarida quyidagicha ifoda etiladi: *“The title is the name given to a literary work, which serves to identify and distinguish it from other works”, “The title is the descriptive name given to a book, article, or other piece of writing, indicating its content or theme” “The title is the name of a book, composition, or other artistic work [O‘tanova, 2024: 180].* Berilgan ta’riflardan sarlavhaning ma’lum bir badiiy matnga berilgan nom ekanligi, sarlavha obyektining kengroq olinganligi, ya’ni kitob, maqola va boshqa har qanday turdagi yozilgan matn nomi, shuningdek, sarlavhaning kitob, kompozitsiya va san’at asariga beriladigan nomlovchi xususiyatga ega ekanligi anglashiladi. Darhaqiqat, badiiy matnning mazmuniy va estetik yaxlitligini ta’minlovchi muhim unsurlardan biri uning sarlavhasidir. Sarlavha asarni nomlash, uni boshqa badiiy matnlardan farqlash vazifasini bajarish bilan bir qatorda, o‘quvchining matnning qabul qilishi va anglash jarayoniga ham bevosita

ta’sir ko‘rsatadi. Asar nomi ko‘pincha matn mazmunining muayyan jihatini ixcham shaklda ifodalab, o‘quvchini asarning g‘oyaviy-estetik qatlamlarini anglashga yo‘naltiradi. Shu jihatdan sarlavhani faqat nominativ birlik sifatida emas, balki badiiy matnni talqin qilish jarayonida faol ishtirok etuvchi semantik birlik sifatida o‘rganish muhimdir. Demak, Sarlavha (asar nomi) asarning asosini tashkil etib, muallif niyatini ifoda etadigan eng muhim elementdir. U o‘quvchini matnga tayyorlaydi, semantik va estetik yukni o‘zida mujassamlashtiradi. Badiiy asarni o‘qish jarayonida sarlavha o‘quvchining dastlabki taxminlarini shakllantiradi. Matn bilan tanishish davomida esa ushbu taxminlar tasdiqlanishi, o‘zgarishi va yoki yangi mazmun bilan boyishi mumkin. Natijada esa sarlavha va matn o‘rtasida o‘zaro mazmuniy munosabat yuzaga keladi. Bunday munosabatni tadqiq etish sarlavhaning badiiy matnni tushunishdagi imkoniyatlarini aniqlashga xizmat qiladi.

Mashhur reklama beruvchi D.Ogilvi shunday deydi: “Sarlavha aksariyat reklamalarning eng muhim elementidir. U telegramma funksiyasini bajarib, unga qarab odamlar reklama matnini o‘qish yoki o‘qimaslikni hukm qilishadi. Sarlavhalarni reklamaning asosiy matniga qaraganda o‘rtacha besh baravar ko‘p odam o‘qiydi” [Огилви Д, https://www.e-xecutive.ru/wiki/index.php]. Xuddi shu ta’rifni badiiy asar matniga nisbatan ham berish mumkin. Badiiy asar sarlavhasi uning hali o‘qib chiqilmagan matni, asarning yashirin syujeti haqida ma’lumot beradi hamda unga qisqa tezis sifatida xizmat qiladi.

Matnning ma’nosi sarlavhada yashirin tarzda keltiriladi. S.Krjijanovskiyning fikricha, sarlavha – bu cheklangan kitob, kitob esa kengaytirilgan sarlavhadir [Кржижоновский, 2006: 83]. Ta’kidlash joizki, sarlavha matnni talqin qilishda boshlanadigan birinchi so‘z sifatida paydo bo‘ladi va natijada o‘quvchilarning asar matni borasidagi dastlabki tasavvurlarini shakllantiradi. Shuningdek, sarlavhani matnning muallif tomonidan qilingan birlamchi talqini sifatida ham ko‘rib chiqish mumkin.

Sarlavha matn mazmunini ma’lum darajada ochib beradi. Aynan mana shu jarayonda sarlavha kitobxonni asarning mikrodunyosi bilan tanishtiradi. Shuningdek, sarlavha keying voqealar haqida ma’lum darajadagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan kirishning bir turi bo‘lsa, boshqa tomondan, u barcha mantiqiy, semantik, struktur qism sifatida namoyon bo‘ladi.

V.I.Tyupa matn sarlavhasida uch muhim xususiyat mujassam bo‘lishi kerak deb ta’kidlaydi:

1. Referent xususiyat – badiiy asarning ichki dunyosi bilan bog‘liqlik xususiyati. Bunda asar sarlavhasi uning voqea-hodisalari markazida turgan qahramon obrazi bilan ham bog‘liqligi kuzatiladi.

2. Kreativ xususiyat – matnning ma’lum bir kommunikativ voqea tashkilotchisi sifatida muallifning ijodiy erkinligi bilan o‘zaro bog‘liqligi.

3. Retseptiv xususiyat – berilgan kommunikativ hodisaning potensial amalga oshiruvchisi sifatida o‘quvchining ijodiy munosabati bilan matnning o‘zaro bog‘liqligi [Тюпа, 2000: 6].

Umuman, sarlavha badiiy matn axborot tizimining markaziy elementi hisoblanadi. Shunga ko‘ra, uni o‘rganish sarlavhaning matn tarkibidagi o‘rni, funksional xususiyatlari va yashirin ma’no qatlamlarini yoritishni talab etadi. Badiiy matndagi ifoda imkoniyatlari hamda implitsitlik hodisasi sarlavhaga xos bo‘lgan xususiyatlarni shakllantiradi. I.R.Galperin sarlavhani “matnning ixchamlashgan, hali oshkor etilmagan mazmuni” sifatida baholaydi [Галперин, 198:124].

Matn sarlavhasi, ayniqsa badiiy matnniki murakkab hodisa. Bilamizki, o‘quvchining, umuman kitobxonning qiziqishi dastlab harflar, so‘ng bo‘g‘inlar va so‘zlar, so‘ngra esa sarlavha bilan boshlanadi. Har qanday badiiy asarning birinchi tarkibiy elementi hisoblangan sarlavhaga e’tibor qaratsak, uning o‘ziga xos xususiyatlari ko‘z oldimizda namoyon bo‘ladi. Tilshunoslarning fikriga qo‘shilgan holda yana shuni ham ta’kidlashimiz mumkinki, lingvistik nuqtayi nazardan sarlavha matnning nomi, semiotik ma’noda esa u matnning birinchi elementidir. Sarlavha, ayniqsa, yaxlit matn birligini yaratishda muhim rol o‘ynaydi. U matn mazmunini to‘liq tushunishda o‘ziga xos kalit vazifasini bajaradi. Bu, o‘z navbatida, matnni to‘liq o‘qiganimizda va sarlavhaning barcha funksional xususiyatlarini matn bilan birlashtirganimizda yuzaga chiqadi.

Xulosa qilib aytganda, badiiy asar sarlavhasi matnning mazmuniy, semantik va kommunikativ tuzilishini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etuvchi tarkibiy unsur hisoblanadi. Sarlavha asar mazmunining muayyan jihatini ixcham shaklda ifodalash bilan birga, o‘quvchining matnni qabul qilishi, anglash jarayoniga yo‘naltiruvchi dastlabki signal vazifasini bajaradi. Umuman, sarlavha badiiy matnning mazmunini oldindan to‘liq ochib bermaydigan, biroq uni anglash uchun muhim kalit vazifasini bajaradigan o‘ziga xos birlikdir. Matnning asosiy mohiyatini o‘z ichiga olish uchun xizmat qiladigan va uning asosiy me’yoriy elementi sifatida qaraladigan sarlavha va u ifoda etadigan matn masalasi

tilshunoslar uchun muhim bo‘lib qolmoqda. Bu esa matnni alohida emas, balki sarlavha bilan bir butunlikda ko‘rib chiqish zaruratini tug‘diradi.

ADABIYOTLAR

1. O‘tanova Sh.M. Matn sarlavhasi va uning semantik xususiyatlari. Образование наука и инновационные идеи в мире, 2024.

2. Огилви Д. О рекламе. https://www.e-xecutive.ru/wiki/index.php.

3. Кржижоновский С. Пьеса и ее заглавие; Поэтика заглавий // Т. 5. – СПб., 2006.

4. Тюпа В.И. Произведение и его имя//Аспекты теоретической поэтики: к 60-летию Н.Д. Тамарченко. –М .; Тверь, 2000. (Литературный текст: проблемы и методы исследования. Вып).

5. Галперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. – М., 1981. – С.146.

MUNDARIJA

KIRISH SO‘ZI		
Sirojiddinov Sh.S.	O‘zbek tilining xalqaro nufuzini oshirish zarurati	**6**
I. O‘ZBEK TILINING JAHON TILLARI TIZIMIDAGI O‘RNI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI		
Xolmanova Z.	O‘zbek tilining jahon tillari tizimidagi mavqeyini belgilashda lingvodidaktikaning o‘rni	**9**
Abdushukurov B.	Alisher Navoiy asarlaridagi qadimgi turkiy fe’llar semantikasi	**16**
Xudoyberdiyev J.	Mahmud Koshg‘ariy – singarmonizmning birinchi nazariyotchisi va ovrupolik olimlarning singarmonizm haqidagi xato qarashlari	**30**
Abdurahmanova M.	Alisher Navoiy merosi psixolingvistik talqinda	**45**
Xolmurodova M.	“Nasoyim ul-muhabbat” asaridagi tabobatga doir ayrim arabcha so‘zlar	**51**
O‘razova I.	Ot frazemalarning grammatik funksiyasi (Alisher Navoiy “Xamsa”sidagi frazemalar misolida)	**56**
Maxkamova D.	O‘zbek tili axborot-kommunikatsiya texnologiyalari	**60**

	terminologiyasi taraqqiyoti va tadqiqi	
Oripova M.	Sinestezik metaforalarda sezgilar interperatsiyasi	**66**
Muratova N.	Tilak va tabrik nutqiy aktlarida kommunikativ taktikaning tanlanish xususiyatlari	**72**
Abdullayeva G.	Folklor diskursida o‘xshatishlarning semantik-struktur va kognitiv tahlili	**78**
Xayrullayeva R.	Kichraytirish-erkalash shakllarining pragmatik ifodalanishi	**86**
Jumaniyozova Ch.	Sifat so‘z turkumida obyektiv va subyektiv belgilarning ifodalanishi	**90**
Abduvaliyeva K.	“Shajarayi turk” asaridagi ba’zi urug‘ nomlarining etnotoponim sifatidagi tahlili	**95**
Mullaboyeva Sh.	O‘zbek tilida o‘xshatishlar asosida estetik bahoning ifodalanishi	**107**
Mamadoliyeva M.	Graduallik kategoriyasining lingvistik tabiati va uning turdosh hodisalar bilan munosabati (Xayriddin Sultonov va Iqbol Mirzo asarlari misolida)	**115**
Mamarasulova M.	O‘zbek tili fonosemantik tahlilining fonologik asoslari	**130**
Siddiqova N.	O‘zbek xalq maqollaridagi eskirgan leksika: tarkibi,	**132**

	variantlanishi va lingvopoetik vazifalari	
Yusupova A.	Konseptlarning metaforik ifodalanishi va tahlil shakllari	**144**
O‘ralova N.	O‘zbek tilshunosligida parsellyatsiya hodisasi, uning sintaktik tavsifi va ega-kesim munosabatidagi o‘rni	**150**
Maxmudova M.	Kelishik kategoriyasining o‘rganilish tarixiga doir ayrim mulohazalar	**158**
Nurmatova S.	O‘zbek tilida rang ifodalovchi birliklarning lingvokognitiv strukturasi va konseptualizatsiya masalalari	**168**
Keldiyorova Z.	O‘zbek tilidagi shikoyat matnlarida nutqiy aktlarning ifodalanishi	**174**
Aliqulova Z.	Toponimlarning axborotni saqlash va uzatish xususiyatlari	**178**
Jurayeva Sh.	Hurmat kategoriyasining lisoniy birliklar bilan ifodalanishi	**183**
Karimova U.	Kultegin bitiktoshidagi xarakter-xususiyat bildiruvchi sifatlar tahlili	**188**
II. O‘ZBEK TILINI XALQARO MAYDONDA TARG‘IB QILISH STRATEGIYALARI		
Shamsiyeva M.	Peyzaj matnlari orqali turizmni rivojlantirish istiqbollari	**194**

Jo‘rayeva M.	Matnni tushunishda asar sarlavhasining ahamiyati	**201**
III. GLOBALLASHUV SHAROITIDA MILLIY TIL VA MADANIYATNI SAQLASH MASALALARI		
Ashirboyev S.	Adstrat sharoitidagi turkiy shevalarning o‘zaro ta’siri masalasi	**205**
Farhad Rahimi	Yakşı/ ĥoş, yap/ lap, ķop/ köp/ ĥob, appaķ/ pāk kelimeleri üzerine On the words yakşı/ ĥoş, yap/ lap, ķop/ köp/ ĥob, appaķ/ pāk	**210**
Xakimova M.	O‘zbek tilidagi metaforik konseptuallashtirishning milliy xususiyatlari	**232**
Abbozov O.	So‘x toponimlarining lingvomadaniy xususiyatlari	**238**
Komilova G.	O‘zbek tilida qadriyatlar tipologiyasining lingvistik verbalizatsiyasi	**245**
Xomidova M.	Zamonaviy o‘zbek badiiy matnlarida ertak elementlarining intertekstual xususiyatlari	**253**
Həsənzadə Səmra	Qrammatik metaforun türk dillərində reallaşması (özbək dilinin materiallari əsasinda)	**261**
Davronova Z.	Antroponimik freymlarda registrdan og‘ish fenomini (Cho‘lponning “Kecha va kunduz” romani misolida)	**272**

Tursinbayeva Sh.	Badiiy matnda onomastik birliklarning lingvomadaniy imkoniyatlari	**276**
Bekmuradova I.	O‘zbek tilidagi ijobiy fe’l-atvor leksemalarining semantik tasnifi	**283**
Imomova I.	Fitratning dramatik asarlarida maqollarning qo‘llanilishi va funksional-semantik xususiyatlari	**291**
Turgunboeva D.	Globallashuv sharoitida o‘zbek va ingliz lingvomadaniyatida miqdoriy me’yor	**297**
Amrullayeva M.	O‘zbek tilida inson xarakterini ifodalovchi frazemalarning semantik mikromaydonlari	**305**
Abdug‘afurova A.	Lingvomadaniy kodlarning poetik faollashuvi: Faxriyor va Ulug‘bek Hamdam she’riyati qiyosida	**312**
Muzaffarova Z.	Badiiy matnda qo‘llangan metaftonimik birliklarning kognitiv xususiyatlari	**322**
Jumayeva M.	Son komponentli lug‘aviy birliklarning lingvokulturologik tahlili	**327**
Xolmo‘minova H.	Frazemalarning lingvomadaniy tahlili	**333**
IV. O‘ZBEK TILINI O‘QITISHNING ZAMONAVIY METODLARI VA XORIJIY TAJRIBA		

Xusanova N.	Raqamli ta’lim muhitida o‘qish savodxonligi transformatsiyasi vositasida boshlang‘ich o‘quvchilarning kreativligini shakllantirish	**337**
Mamirova X.	Bolalarda ko‘p ma’noli so‘zlarni o‘zlashtirishning psixolingvistik mexanizmlari va til ta’limiga ta’siri	**344**
Arolova N.	Maktabgacha yoshdagi o‘zbek bolalari nutqida sintaktik tejamkorlik	**351**
Mirnosirova D.	Nutqiy ijod haqidagi nazariy qarashlar talqini	**356**
Nurboboyeva R.	Erta yoshdagi bolalar ta’limida adabiyotning tutgan o‘rni	**363**
Keldiboyeva M.	O‘zbek tili omonimlarini o‘zlashtirishda kontekst va assotsiatsiyaning psixolingvistik roli	**369**
V. TARJIMA VA LINGVOMADANIY ALOQALAR: XALQARO HAMKORLIKNING MUHIM OMILI SIFATIDA		
Mustafa Said Arslan	Türkiye türkçesi ve özbek türkçesi arasindaki yakinliğin öğretimdeki yansimalari: özbek türkçesi öğretiminde karşilaşilan sorunlar ve öneriler	**378**
Kalanova D.	O‘.Hoshimov “Dunyoning ishlari” asarining koreyscha tarjimasida milliy-madaniy realiyalarning berilishi	**389**

Muhammadiyeva D.	Ko‘p tilli parallel korpusning tarjima birliklarini qiyosiy o‘rganishdagi imkoniyatlari	**400**
Abbasova Ş.	Özbek Yazı Dili ve Azerbaycan Türkçesi'nin Ağızlarında Akrabalık Terimleri	**411**
Qarshiyev K.	Badiiy tarjimaning adabiy-estetik tafakkur evolyutsiyasiga ta’siri (Jamol Kamolning tarjimonlik faoliyati misolida)	**418**
Rahimova Z.	Parallel korpuslarning tarjimashunoslik va qiyosiy tilshunoslikdagi ilmiy ahamiyati	**428**
Bozorova S.	Rus tilidagi ayrim gippologik birliklar tadqiqiga doir	**433**
Axmedova N.	O‘zbek va ingliz tillarida ruhiy holat birliklarining semantik farqlari va kontekstual tarjimasi	**442**
Davlatova R.	Sun’iy intellekt asrida inson nutqi, tilni idrok etish va psixolingvistik jarayonlar	**448**
Turdiyeva R.	Ingliz, qoraqalpoq va o‘zbek tillaridagi maqollarda zoonimlarning lingvokognitiv tahlili (“bo‘ri” misolida)	**462**
Ataniyazova S.	O‘zbek va ingliz tillarida mayl, zamon va modallikning muloqot xulqidagi funksional-uslubiy imkoniyatlari	**466**
Sayfiyeva K.	O‘zbek va ingliz fitonim komponentli maqollarida inson	**472**

	konseptining kognitiv metaforik modellari	
Tillayeva O.	O‘zbek va turk maqollarida erkak konseptining semantik maydoni	**485**
Musurmankova Sh., **Abdullayeva D.**	“Ikki eshik orasi” romanidagi murojaat birliklarining lingvomadaniy xususiyatlari va tarjima muammolari	**495**
Abdullayeva M.	Ingliz va o‘zbek maqollarida nutqiy antonimiyaning lingvokognitiv xususiyatlari	**502**
VI. AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA RAQAMLI MUHITDA O‘ZBEK TILINING RIVOJI		
Abjalova M.	O‘zbek tili multikorpusida aksentologik korpus va uning ahamiyati	**513**
Elova D.	O‘zbek normativ-huquqiy matnlarini lingvo-mantiqiy annotatsiyalash mezonlari	**524**
Kasimova Z.	O‘zbek tili iboralar korpusini yaratishning lingvistik va kompyuter asoslari	**534**
Nurullayeva O.	Barqaror birikmalar resurslari va parallel korpus uchun baza tuzish mezonlari	**542**
Musulmonova K.	Lingvistik ekspertologiyada matn identifikatsiyasi bo’yicha ekspert xulosalarini shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari	**550**

Umarova Sh.	Kollokatsiyalarni korpus asosida aniqlashning nazariy va metodologik asoslari	**556**
Akramdjanova M.	Parallel korpusning madaniyatlararo kommunikatsiyadagi o‘rni	**564**
Buronova R.	Raqamli muhitda o‘zbek tilidagi neologizmlarning shakllanishi	**570**
Shodmonaliyeva Y.	Sentiment tahlilda tasdiq-inkor emojlarining diskursiv va pragmatik funksiyalari	**576**
Rayimjonova M.	Rauf Parfi she’riyatining leksik-statistik xususiyatlari	**591**
VII. XALQARO TA’LIM DASTURLARI VA O‘ZBEK TILI: IMKONIYAT VA ISTIQBOLLAR		
Mirzəli Məleykə	Azərbaycanda özbək dilinin tədrisi: təcrübə və perspektivlər (bakı slavyan universitetinin timsalında)	**595**
Iskandarova G.	O‘zbek tilini ikkinchi til sifatida o‘rganishda so‘z ma’nolarini o‘zlashtirish	**603**
VIII. O‘ZBEK TILI VA DIPLOMATIYA: XALQARO MUNOSABATLARDA TILNING O‘RNI		
Темирова Б., **Темирова М.**	Кыргыз, өзбек тилдери жана алардын адабий-маданий байланыштардагы ролу	**610**

Nazarov Q.	O‘zbek diplomatik diskursida metaforalarning kommunikativ-pragmatik xususiyatlari	**620**
IX. ILMIY TADQIQOTLAR VA LINGVISTIKADA XALQARO HAMKORLIK MASALALARI		
Berdak Yusuf	O‘zbek tilining shakllanish jarayoni va eski o‘zbek tili terminlari	**626**
Qurbonova M.	Xarizmatik nutq haqidagi nazariy qarashlar talqini	**632**
Umurzoqova M.	Erkin A’zam asarlarida lisoniy shaxs tiplari	**640**
Mirzaali Malika	O‘zbek tılının mavsumıy marosımlar leksıkasıda turkıy areal mavqeyı	**646**
Məmmədova A.	Xarəzm Türkcəsində Və Müasir Özbək Dilində Qohumluq Terminlərində Cins Kateqoriyasinin İfadəsi	**661**
Tuxtasinova M.	L.Z.Budagov lug‘atidagi umumturkiy leksik fond: “tur.” pometali leksemalarning tarixiy-qiyosiy tahlili	**670**
Abdullayeva S.	So‘z yasalishını qıyosıy-tıpologık tadqıq etısh metodologıyası va tahlıl mezonları	**681**
Xasanova G.	Kinesikaning lingvistik tadqiqi: shakllanish tarixi va kommunikativ funksiyalari	**688**

Rajabov N.	O‘zbek tilida ng fonemasining talaffuzi, imlosi va tarixiy taraqqiyoti	**695**
Mirzayeva G.	O‘zbek tilida tovush o‘zgarishlarining neyrolingvistik asoslari	**699**
Arislanova M.	She’riy matnning konseptual tizimi va lingvokognitiv xususiyatlari (Erkin Vohidov ijodi misolida)	**706**
Muhammadiyeva M.	“Shum Bola” qissasidagi ba’zi polisemantik leksemalar tahlili	**717**
Abdullayev G‘.	Fitrat she’riyatidagi turkiy so‘zlarning emotsional-ekspressiv xususiyatlari	**722**
Tursunova S.	Ironiyada implikatura fenomeni va yashirin ma’no mexanizmlari	**726**
Turobova N.	Badiiy diskursda morfologik vositalarning pragmatik xususiyatlari	**737**
Utegenova O‘.	O‘zbek tilida tasviriy ifodalarning badiiy matnda qo‘llanilishi	**744**
Komilova G.	Tarixiy-badiiy matnlar korpuslarini yaratish zarurati va ularni semantik modellashtirish masalalari	**749**
Haydaraliyeva Sh., Mo‘minova M.	O‘zbek tili leksikasining taraqqiyot tamoyillari va semema tushunchasi	**759**

Axmedova M.	Diskurs tushunchasining lingvistik talqini: nazariy yondashuv va ilmiy qarashlar	**768**
Komilova Sh.	Lingvokultrologiyada evfemizm va milliy mentalitet: ayollar nutqi misolida nazariy talqinlar	**774**
Suyunova D.	“Boburnoma” dagi leksik qatlamlarning “Boburiynoma”da badiiy qayta faollashuvi: leksik-semantik va funksional-uslubiy tahlil	**780**
Maqsudaliyeva Y.	Lingvistik ekspertiza va lingvokriminalistik tahlil: nazariya va amaliyot	**786**
Abdurasulova D.	O‘zbek qizlari nutqidagi neonim va slenglarning pragmalingvistik tadqiqi	**792**
Majidova M.	Tibbiy soha rahbarlari kinesik nutqining lingvosomatik tadqiqi	**797**
Abdullayeva I.	Gender qadriyatlarning aksiolingvistik tahlili	**802**
X. O‘ZBEK TILINING OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI VA MEDIA MAKONIDAGI O‘RNI		
Saydaliyeva M.	Kinodiskurs multimediali muloqot tizimi sifatida	**809**
Otaxonova S.	Mediamatnlarda antroponimlarning pragmatik imkoniyatlari	**813**